

MEDAN BEIRUT BRANN

novemberfilm presenterar

en film av
ZIAD DOUEIRI

VÄSTRA BEIRUT

ÖSTRA

MEDAN BEIRUT BRANN

novemberfilm presenterar

en film av
ZIAD DOUEIRI

Om filmen

Beirut den 13 april 1975: libanesiska inbördeskrigets första dag. Passagerarna på en palestinsk buss massakreras av milismän framför ögonen på Tarek och Omar, två tonåringar från västra Beirut, stadens muslimska del. De kristna kontrollerar östra Beirut och denna geografiska uppdelning längs "gröna linjen" - den demarkationslinje som löper genom staden - blir en symbol för ett land och ett folk som nu splittras.

Tarek och Omar försöker att inte bry sig om konflikten som utspelar sig framför deras ögon och de är fast beslutna att ha så kul som möjligt. Efter det att deras franska skola stängs tillbringar de sin tid på stadens gator tillsammans med May, en nyinflyttad kristen flicka från deras kvarter. De skaffar sig nya vänner bland grannar, affärsinnehavare och milismän. Utrustade med en Super-8-kamera och obekymrade av stridigheterna blir slagfältet en sorts lekplats för de tre vännerna. Men vad gör man när den enda fotoaffären i Beirut som fortfarande framkallar smalfilm har hamnat på "fel" sida av "gröna linjen"?

Hemma hos Tarek utspelar sig en annan konflikt mellan hans mor och far. Frågan om vad familjen skall ta sig till i den uppkomna situationen - stanna i Beirut eller fly - blir alltmer brännande allteftersom inbördeskriget trappas upp.

Ziad Doueiri har ordet

"När jag ser tillbaks på min barndom under inbördeskriget, inser jag att de lyckliga minnena har trängt undan de olyckliga. Personligen har jag inte så tragiska minnen som man skulle kunna tro. Kriget gav mig oinskränkt frihet. Inga lagar gällde, vare sig i landet eller i min familj; hela systemet befann sig i kollaps. Jag förstod tidigt spelets regler och fördelarna med den uppkomna situationen. Under denna ungdomsperiod, som sammanföll med krigsutbrottet, kunde jag utforska allt som livet hade att erbjuda: sexualitet, kärlek, vänskap och senare begrepp som rädsla, hat och orättvisa.

För mig var rädsla enbart ett begrepp. Under krigets första år var jag - trots den oro som jag kunde spåra hos mina föräldrar - oförmögen att själv känna rädsla. Jag föddes inte rädd, rädsla var en egenskap

jag förvärvade mig. Först senare förstod jag att krig förknippades med död och att död förknippades med rädsla. Överlevnadsinstinkten hos barn är mycket starkare än hos vuxna, troligtvis på grund av att barn anpassar sig lättare och snabbare till exceptionella händelser som krig.

Trots alla fasansfullheter lär man sig något av kriget; individen - barnet eller den vuxne - tvingas begrunda sin egen existens och att respektera grundläggande mänskliga värderingar."

Om Ziad Doueiri:

Född 1963. Levde i Libanon till 1983. Vid 20 års ålder flyttade han till USA för att studera bl a film vid University of San Diego och University of California i Los Angeles. Under studietiden gjorde han flera filmer på Super 8 och 16 mm. Han är utbildad fotograf och delar sin tid mellan USA och Frankrike. Han har arbetat som assisterande filmfotograf och B-fotograf på samtliga Quentin Tarantinos filmer samt på Roberto Rodriguez' "From Dusk till Dawn" och episodfilmen "Four Rooms" regisserad av Tarantino, Rodriguez, Alexander Rockwell och Alison Anders. "Medan Beirut brann" är Ziad Doueiris debut som långfilmsregissör. Han har själv skrivit manuskriptet som bygger på hans upplevelser under inbördeskriget. I rollen som Tarek ser vi förövrigt regissörens yngre bror, Rami Doueiri.

Libanesiska inbördeskriget - bakgrund:

1946 blev Libanon fritt från Frankrike och redan från början präglades landet av motsättningar mellan olika kristna och muslimska grupperingar. Dessa motsättningar hade sin grund bl a i författningen som stadgade att presidenten skulle vara maroniterkristen, premiärministern sunnimuslim och parlamentets talman shiamuslim. Även andra grupper skulle vara representerade i regeringen, men många lämnades utanför. Mandaten i parlamentet och andra viktiga poster skulle tillsättas enligt principen 5:6, dvs på fem muslimer skulle det gå sex kristna. Detta system - som byggde på en folkräkning 1932 - underbläste traditionen att känna lojalitet med den egna gruppen och bäddade för den svaghet som kom

att prägla statsmakten i det självständiga Libanon. Konflikterna i landet hade även sin upprinnelse i det faktum att de kristna sökte anknytning med väst (Frankrike och USA), medan det muslimska Libanon kände sig mer förbundet med arabvärlden. Samtidigt fanns dock en stark vilja i alla läger att landet skulle hålla sig utanför konflikter i regionen.

Under 1960-talet blev muslimerna fler än de kristna och motsättningarna skärptes. Muslimerna började ställa krav på förändringar medan de kristna vill bevara den gamla samhällsordningen. Men det fanns privilegierade muslimska grupper som stödde det gamla systemet och kristna som krävde förändring. Närvaron av palestinier i Libanon kom också att underblåsa konflikterna genom åren. Speciellt efter 1971 då PLO drivits ut ur Jordanien och kommit att bli något av en stat i staten i Libanon. För de kristna blev palestinerna ett dubbelt hot eftersom de samarbetade med muslimerna och gjorde Libanon till måltavla för Israels krigsmakt. I början av 1970-talet kunde två huvudgrupperingar i konflikten urskiljas: vänsteralliansen "Nationella rörelsen" bestående av diverse muslimdominerade vänstergrupper samt ett högerblock vars kärna utgjordes av den kristna maronitiska falangistmilisen under Kataibpartiet. De olika grupperna började angripa varandra och 1975 var spänningen så stor att det skulle räcka med en gnista för att utlösa inbördeskriget i full skala. Den kom under våren då någon sköt mot falangistledaren Pierre Gemayel. Samtidigt massakrerades en busslast palestinska arbetare. Palestinierna talade om en falangistisk provokation, falangisterna om ett mordförsök på Gemayel. Därmed var

inbördeskriget igång. Ett tiotal miliser representerande olika folkgrupper och ideologiska strömningar ockuperade olika delar av landet och gav sig in i en oändlig serie av konflikter. Den nationella armén splittrades och dess soldater anslöt sig till de olika miliserna. Israel, Syrien, Irak och andra länder blandade sig i konflikten. På grund av den svaga statsmakten blev Libanon en fristad för olika grupper och intressen som utkämpade sina konflikter på libanesisk mark. Det libanesiska inbördeskriget blev efter hand ett oöverskådligt virrvarr med ständigt skiftande allianser mellan en lång rad väpnade miliser. Tidvis utbröt även strider inom de olika grupperna.

1989 kom på Syriens initiativ en överenskommelse till stånd mellan de stridande parterna vid ett möte i den saudiske kungens sommarhuvudstad Taif. Alla utom de mest hårdföra maroniterna deltog i ett principbeslut om att på lång sikt avskaffa "sekretismen", dvs religionen som grundval för det politiska systemet, och att statens auktoritet skulle återupprättas. Med Taif-avtalet inleddes vad som kallas "Andra republiken". Exakt hur många människor som miste livet under inbördeskriget är det ingen som vet. Enligt officiella siffror dödades 100 000 människor bara mellan 1975 och 1982.

(Texten är ett sammandrag hämtad ur Utrikespolitiska Institutets skriftserie "Länder i fickformat" , nr 901 Libanon, 1999)

Viktiga årtal i Libanons historia

- 636 e.Kr Libanon inlemmas i det arabiska väldet
- 1098-1291 Korsfararna håller tidvis delar av området
- 1516-1918 Libanon ingår i det osmanska riket
- 1920 Libanon och Syrien blir franskt mandat under Nationernas Förbund. Libanon avskiljs senare från Syrien och får sina nuvarande gränser.
- 1946 Libanon blir fritt från Frankrike
- 1975 Inbördeskriget bryter ut i full skala
- 1976 Syriska armén går in i Libanon
- 1978 Israel går in i södra Libanon

- 1982 Israelisk invasion ända upp till Beirut. Israelerna släpper in falangistmilis i de palestinska lägren Sabra och Shatila där de genomför massakrer på flyktingar.
- 1985 Israelerna lämnar Libanon förutom en zon i söder
- 1989 Avtalet i Taif gör slut på inbördeskriget och de kristnas dominans i politiken
- 1992 Det första parlamentsvalet efter Taifavtalet bojkottas av stora delar av det kristna etablissemanget. Efter en emigrationsvåg utgör de kristna nu 38 % av Libanons befolkning.
- 1998 De första lokalvalen på 35 år genomförs

Produktionsuppgifter

ORIGINALTITEL West Beyrouth
 PRODUKTION La Sept ARTE och 3B Frankrike/Libanon 1998
 VERKSTÄLLANDE PRODUCENT Rachid Bouchareb och Jean Bréhat
 MEDPRODUCENTER Douri Films (Libanon) Ciné Libre Eliane Dubois (Belgien) Exposed Film Productions A.S Björn Eivind Aarskog (Norge)
 REGI OCH MANUS Ziad Doueiri
 FOTO Ricardo Jacques Gale
 SCENOGRAF Hamzé Nasrallah
 KLIPP Dominique Marcombe
 KOSTYM Pierre Matard
 MASK Heidi Baumberger
 LJUD Ulrike Laub
 ORIGINALMUSIK Stewart Copeland

Tekniska uppgifter

LÄNGD 105 min
 LJUD Stereo DTS
 FILMFORMAT 35 mm, färg
 BILDFORMAT Vidfilm 1:1,85
 CENSUR Tillåten från 11 år
 DIALOGSPRÅK Arabiska
 ÖVERSÄTTNING Thomas Löwhagen, Henry Diab
 IMPORT/DISTRIBUTION novemberfilm med stöd från Svenska Filminstitutet
 ANSVARIG UTGIVARE Martin Sörnäs
 BOKNING Kulturföreningen Kedjan

I rollerna:

TAREK...Rami Doueiri
 OMAR...Mohamad Chamas
 MAY...Rola Al Amin
 TAREKS MAMMA, HALA...Carmen Lebbos
 TAREKS PAPPA, RIYAD...Joseph Bou Nassar
 BAGAREN...Mahmoud Mabsout
 BORDELLMAMMAN...Leïla Karam
 GRANNFRUN...Liliane Nemry

Filmografi Ziad Doueiri:

1998 MEDAN BEIRUT BRANN

Import/Distribution:

novemberfilm
 Nidarosgatan 4
 164 34 KISTA
 Tel: 08-751 51 44
 Fax: 08-632 01 85
 info@novemberfilm.com
 www.novemberfilm.com

Bokning:

Kulturföreningen Kedjan
 Box 285
 201 22 MALMÖ
 Tel: 040-17 65 60
 Fax: 040-12 90 99